

Årsplan 2022/2023

Espira Marthahaugen barnehage

Innhold

<u>Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!</u>	2
<u>Visionen til barnehagen</u>	3
<u>Eit spennande pedagogisk innhald</u>	3
<u>Mat og måltid</u>	4
<u>Om barnehagen</u>	4
<u>Kva er ein årsplan?</u>	6
<u>Innhold og oppgaver i barnehagen</u>	6
<u>Barnehagens verdigrunnlag</u>	6
<u>Livsmestring og helse</u>	6
<u>Barnehagens formål og innhold</u>	8

<u>Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg</u>	8
<u>Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek</u>	8
<u>Barnehagen skal fremme danning</u>	9
<u>Barnehagen skal fremme læring</u>	10
<u>Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap</u>	10
<u>Barns medvirkning</u>	13
<u>Samarbeid med foreldrene</u>	14
<u>Overganger</u>	15
<u>Når barnet begynner i barnehagen</u>	15
<u>Overganger innad i barnehagen</u>	15
<u>Overgang barnehage og skole</u>	15
<u>Barnehagen som pedagogisk virksomhet</u>	16
<u>Planlegging</u>	16
<u>Vurdering</u>	16
<u>Espira BLIKK</u>	16
<u>Spireportalen</u>	16
<u>Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte</u>	17
<u>Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis</u>	18
<u>Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna</u>	18
<u>Småspirene</u>	18
<u>Barnehagens fagområder</u>	22
<u>Espiras satsingsområder</u>	22
<u>Vedlegg</u>	24
<u>Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen</u>	24
<u>Espiras standard for når barnet bytter avdeling</u>	25
<u>Skolespira-standarden</u>	26

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna ein fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med heimen gi barna ein trygg kvardag prega av meistring, leik, læring og glede. Espira består per 1.1.2021 av 103 barnehagar i rundt 50 kommunar.

Kva inneber det at vi er ein kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å leie utviklinga av barnehagane i framtida. Det skal vi gjere ved å drive barnehagar med høg kvalitet. Vi trur at ein viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente tilsette som omset eit forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspel med barna.

Visjonen til barnehagen

Visjonen er ei leiestjerne for korleis barna skal ha det i barnehagen, og for kva vi tilsette skal gjere. I Espira skal alle barn bli møtte med positive haldningar og anerkjenning, kvar dag, av alle tilsette.

Eit spennande pedagogisk innhald

I Espira skal alle barn møte vaksne som viser omsorg, støttar, engasjerer og inspirerer.

Barnesynet til Espira er sjølv hjartet i Espira-barnehagane og handlar om korleis vi ser på barna og rolla vår som vaksne i barnehagen.

Barn er fylte av fantastiske evner og eigenskapar. Dei søkjer heile tida å skape mening i samhandling med omverda. Barna i barnehagane våre skal oppleve oss som deltakarar i meningsskapinga i eit trygt, omsorgsfullt og inspirerande miljø.

I det pedagogiske arbeidet til Espira, og i dei pedagogiske miljøa, byggjer personalet på det barna er opptekne av og interesserte i. Alle barnehagar skriv årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synleggjer kvar barnehage kva for prosjekt, tema og fagområde dei jobbar med, i planar og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espira-barnehagane er at dei følgjer barnehagelova og rammeplanen for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen.

Barnehagelova gir overordna føreseigner for tilbodet, mens rammeplanen gir retningslinjer for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen.

Mat og måltid

I Espira ønskjer vi at barna skal tileigne seg gode vanar, haldningar og kunnskapar når det gjeld kosthald, hygiene, aktivitet og kvile. Det barna et og drikk i barnehagen, utgjer ein stor del av kosthaldet deira. Barnehagen påverkar derfor i stor grad matvanane, kosthaldet og helsa til barna.

Dette ansvaret tek vi på alvor, og derfor har vi sett oss desse måla:

- Barna skal få alle måltid serverte i barnehagen (frukost, lunsj og eit enkelt ettermiddagsmåltid).
- Dei skal få tilbod om frukt, grønsaker og/eller bær til alle måltid.
- Vi skal leggje vekt på å skape god stemning og ha gode samtalar under måltida, og vi skal oppmuntre barna til å vere nysgjerrige på ulike mat og ulike smakar.

Om barnehagen

Espira Marthahaugen barnehage ligg naturskjønt til i Alver kommune, fem minuttar frå Frekhaug senter. Barnehagen ligger rett ved Grasdal skule som me har godt samarbeid med. Barnehagen har fire alderblanda avdelingar som samarbeider tett, men som kvar er avgrensa med eigen inngang. I år er det born fødd i 2021, 2020 og 2019 som har si avdeling i øverste etasje på avdelingane Populus og Salix Caprea. Nede har avdelingane Fraxinus og Tilia born fødd i 2017, 2018 og 2019. Dette sikrar god relasjon og stabilitet dei første åra i barnehagen kor vennskap etableras og tilknytning til vaksne formas. Oppe har vi eit stort fellesrom der me har små og store samlinger, fysisk aktivitet og andre aktivitetar. Vi har Forskerfabrikk som gir oss høve til å eksperimentere sammen med barna. Vi har flotte turområde i nærheten av barnehagen.

Me har hovedfokus på Espira sine satsingsområde som er realfag, språk og bevegelse.

Satsingsområdet vårt blir bærekraftig utvikling.

Faktaboks

Opningstida vår er kl. 06.30-17.00. Opningstida er kl. 07.00-17.00 i romjul, dagane før påske, og dei dagane av juli vi ikkje har sommarstengt. Sommarstengning er fastlagt i uke 28 og 29 i samarbeid med SU og er nedfelt i vedtektene for barnehagen. Julafta og nyttårsafta held me stengt, og onsdag før påske stenger vi kl.12.00.

Me tilbyr fullkost i barnehagen med ein månadspris på 500kr. Sidan vi er Fiskesprellbarnehage, er det fisk på menyen to gonger i veka. Barna med ulike matallergiar og andre spesialbehov vert godt ivaretekne.

Espira er hovedsponsor for SOS barnebyer, og barnehagen vår er med og samlar inn pengar til ein barnehage som Espira driftar saman med dei i Zimbabwe.

Me har forskarrom der barna er i mindre grupper, det er materiell tilgjengeleg for ulike eksperiment.

Barnehagen er Miljøfyrtårn barnehage med fokus på gjenbruk, bevisstheit i forhold til materialbruk, fokus på å minske matsvinn, komposterer, leiker og inventar vi veit er produsert i forhold til etiske retningslinjer.

Me er Rein Hand sertifisert barnehage og har fokus på håndvask og hygiene.

Personalet har innegående år fått DUÅ-opplæring- Dei utrullege åra. Eit kompetansehevingsprogram med satsing frå Helsedirektoratet. Vi fortsetter arbeidet med implementering av dette programmet slik at det blir endel av vår kultur og arbeidsmåte.

Du finn Espira Marthahaugen på <https://espira.no/barnehage/espira-marthahaugen/> og på Facebook - følg oss gjerne!

Styrer: Kari Lise Sveinson, tlf.: 46 41 20 30, e-post: styrer.marthahaugen@espira.no

Kva er ein årsplan?

I rammeplanen for innhaldet i og oppgåvene til barnehagen står det:

Årsplanen er ein arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer vala og grunngevingane til barnehagen.

Årsplanen skal vise korleis barnehagen vil arbeide for å omsetje formålet og innhaldet i rammeplanen og dei lokale tilpassingane i pedagogisk praks

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Barnehagen arbeider med tryggleik, anerkjenning, inkludering, medvirking og venskap
- Barnehagen fremjar gode sosiale handlingar og motarbeider mobbing
- Barnehagen har eit heilskapleg helseperspektiv: Eitt menneske, eitt sinn
- Barnehagen tek vare på og nyttar ressursane sine best mogleg
- Barnehagen ser seg sjølv i eit større perspektiv: Ein barnehage, i eit samfunn, i eit land på ei jord

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Barnets beste er barnehagens viktigaste arbeidsperspektiv
- Barnehagen arbeider for at barnet både skal meistra og ivareta egne kjensler og opplevingar og utvikla tryggleik og meistring i sosiale relasjonar
- Barnehagen har eit tett samarbeid med heim og offentlege instansar
- Barnehagen følgjer rutinar for avdekking og oppfølging av særskilde behov og omsorgsmessige forhold
- Barnehagen held seg fagleg og samfunnsmessig oppdatert

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Barnehagen tilbyr varme og tryggleik
- Barnehagen samarbeider tett saman med barnet sin familie
- Barnehagen møter, ser og lyttar til barnet
- Barnehagen støttar barnet med dei behov det til kvar tid har

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Barnet er styrande for all aktivitet
- Barnehagen fremjar lek som barnet sin hovedaktivitet
- Barnehagen tilbyr ulike lekegrupper der barna deltek i tilpassa interessante aktivitetar saman med vener og engasjerte vaksne

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Barnehagen ser på hvert barn som likeverdig og verdifullt i fellesskapet
- Barnehagen fremjar inkluderende og anerkjennende handlingar og haldningar
- Barnehagen tilbyr gode vaksne rollemodellar og møteplassar for undring
- Barnehagen inviterer til refleksjon og meningskaping gjennom relasjonar og aktivitetar
- Barnehagen deler barna i mindre grupper med vekt på å skapa tryggleik for ytring

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Barnehagen ser barnehagekvardagen som ei gullstund for læring
- Barnehagen vektlegg tryggleik og trivnad i læringssituasjonar
- Barnehagen lærer i relasjon til barnet korleis læringsaktivitetar kan verta planlagt og gjennomført, og korleis ein kan berika og utvida dei
- Barnehagen tilbyr engasjerte vaksne med ulike faglege ressursar
- Barnehagen inviterer heimen til medvirkning

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Barnehagen ser på relasjonsarbeid som pedagogisk fundament i barnehagen og organiserer kvardagen sin ut frå dette perspektivet
- Barnehagen anerkjenner barnet si opplevingssverd og støttar barnet i å regulera kjensler saman med andre

- Barnehagen fremjar prososiale handlingar, samleik og venskap i barnegruppa
- Barnehagen samarbeider tett med heimen, og ved behov vert det utarbeidd tiltaksplanar for å auka den psykososiale trivnaden

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Barnehagen fremjar undring og refleksjon hjå barna gjennom å stille opne spørsmål
- Barnehagen jobber aktivt med samhandling gjennom verbalt, og nonverbalt språk
- Barnehagen planlegg, gjennomfører og vurderer ut fra eit perspektiv om at eit barn har hundre språk (jfr. Reggio Emilia)
- Barnehagen vektlegg barna si oppleving av språkleg meistring
- Barnehagen observerer, modellerer, støttar og utviklar tale og kroppsspråk saman med barna
- Barnehagen synleggjer bokmål og nynorsk skriftspråk, teikn-til-tale og ulike morsmål i kvardagen
- Barnehagen samarbeider med heimen og gjer bruk av nødvendige tiltak og ressursar for språkleg utvikling
- Vi ordbadar saman
- Barnehagen tilrettelegg for at alle barn vert involvert i samspill og samtalar og støtter opp om barna sin verbale og nonverbale kommunikasjon

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Barnehagen legg til rette for at alle barn får oppleve å vera viktige for fellesskapet
- Barnehagen nyttar observasjon som verktøy for å finna ut korleis barna sine interesser og behov kjem til uttrykk i høve til planlegging av aktivitetar i barnehagen
- Barnehagen lyttar til barna sine behovs- og meningsuttrykk og vektlegg desse i planlegging, tilrettelegging, gjennomføring og vurdering av all kvardagsaktivitet
- Barnehagen skapar gode rom for lek og justerer praksis ut frå enkeltbarn og barnegruppe
- Barnehagen dokumenterer barna si medvirking i planar og rapportar

Planar + spontaniet = kvardagsmagi

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Barnehagen inviterer heimen til å medverka inn mot den pedagogiske verksemden
- Barnehagen møter heimen med interesse og anerkjenning
- Barnehagen inviterer til foreldresamtalar på regelmessig og behovsmessig basis
- Barnehagen nyttar den digitale plattformen Spireportalen som eitt av våre viktigaste bindeledd mellom heim og barnehage. I denne portalen held vi skriftleg dialog, deler planar, gjer og får informasjon, og lagar dagsrapportar frå kvardagsaugneblinkane
- Barnehagen nyttar UDIR si nasjonale brukarundersøking saman med Espira sitt eige vurderingsverktøy "BLIKK" for kvalitetsutvikling
- Barnehagen nyttar resultatar og innspel frå lokale og nasjonale brukarundersøkingar aktivt i utvikling og planleggjing av pedagogiske aktivitetar
- Barnehage vektlegg ein god og trygg start og avslutning der det er rom for små og store fortellingar frå barna sin kvardag
- FAU og SU

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Krossfjellet 287 m.o.h

Alver kommune

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi har fem planleggingsdagar i året: Planleggingsdagene nyttast til fagleg oppdatering og felles kursing av personalet
- Vi har personalmøte, avdelingsmøte og leiarmøte
- Det vert gjennomført plantid for barnehagelærarar og pedagogiske medarbeidarar
- Vi gjennomfører rettleiing i personalet
- Vekeplanen i Spireportalen skal innehalda fokusspirer, kort om veka, planar for dagane og ev. bursdagsbarn
- Vi observerer barna og samtalar med dei for å sikre deira medverknad
- Vi er opne for innspel frå foreldra til forslag til tema og aktivitetar
- Vi nyttar dei nasjonale styringsdokumentene og ressursane som til ei kvar tid er tilgjengelege
- SU møter: Møter for å diskutera, evaluere, informere, godkjenne neste års årsplan osv.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi dokumenterer ulike aktiviteter og turar med bilete, tekst og refleksjon i Spireportalen
- Vi evaluerer arbeidet vårt på personalmøte og leiarmøte, og tek dette med oss i vidare planlegging
- Vi observerer og snakkar med barna om aktiviteter, og kva dei har likt/ikkje likt
- Den årlege brukarundersøkjinga er til god hjelp i vurderingsarbeidet. Vi set oss mål for vidare arbeid på bakgrunn av denne
- Årsplanen vert vurdert av personalgruppa og samarbeidsutvalet kvart år. Ei god evaluering er viktig for vidare planleggjing, og for å sikra progresjon og utvikling i arbeidet vårt
- Vi observerer og vurderer arbeidet vårt ved hjelp av Espira Blikk. Våren 2022 hadde me VU (vurdering utanfrå, men med eige personale). Dette er ein spanande måte å jobbe på der vi observerer kvarandre i eigen praksis i eigen barnehage. Me planlegg vidare ut i frå resultata, og lagar mål og tiltaksplan for vidare arbeid. Hausten 2022 gjennomførte vi VI (vurdering innanfrå). I 2023 vert det ny runde med VU

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Vi har fokus at barn som treng tilrettelegging skal inkluderast i barnegruppa, og at dei får delta i leik og aktiviteter på lik line med dei andre barna
- Vi har tett samarbeid med føresette, og ulike instansar dersom dei er involverte, t.d PPT, fysioterapeut, ergoterapeut, barnevern osv.
- Pedleiar, eller anna ansvarsperson, lagar individuelle planar for barn med særskilte behov og tiltaksplan i henhold til mobbeloven (01.01.21)
- Pedleiar tilrettelegg for mindre grupper for leik, språkutvikling og sosial trening.
- Vi lagar tiltak for god inkludering.
- Vi tek alle barna med på aktiviteter ut frå sine forutsetnader
- Dei vaksne fungerer som støttande stillas for barna
- Kompetanseutvikling hjå personalet, t.d. COS, DUÅ og andre aktuelle kurs, og rettleiing av personalet

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

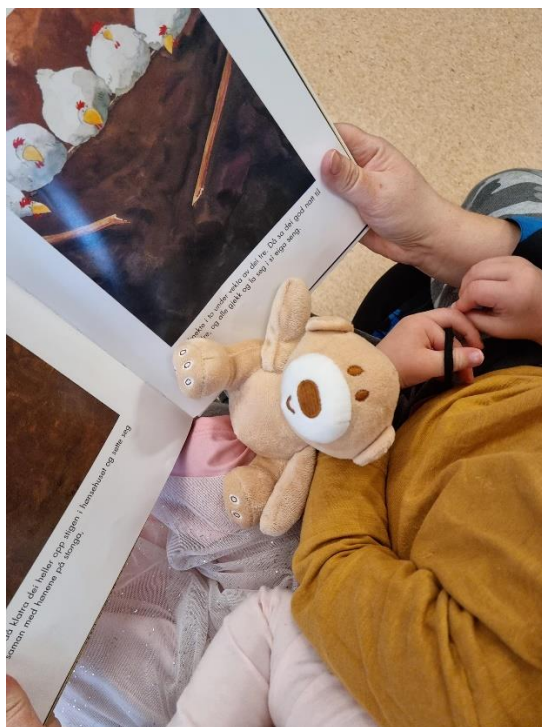
Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

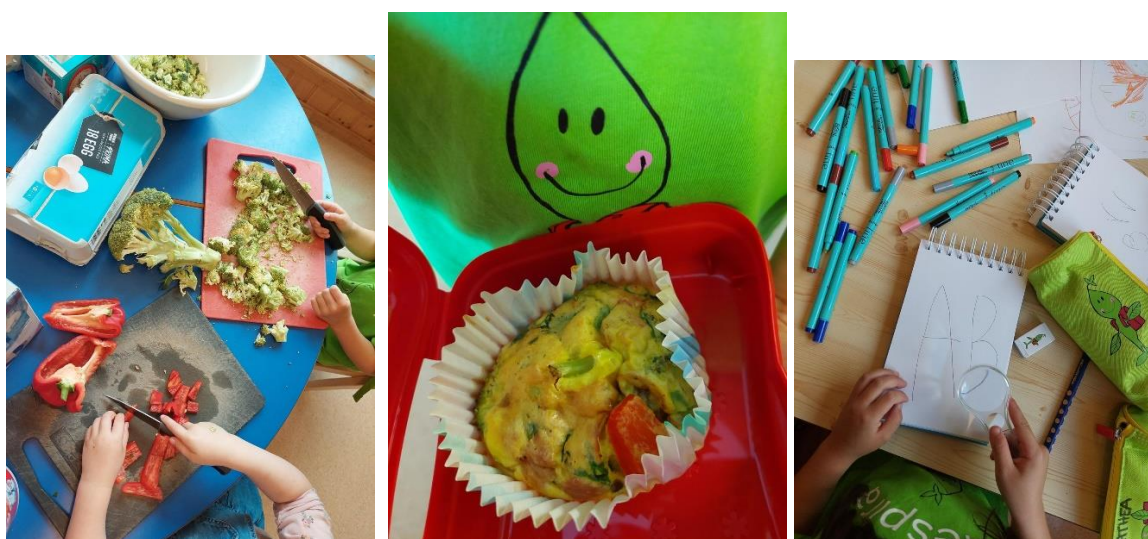
Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Vi har hatt 1 og 2-åringene på to avdelingar oppe. Dei yngste barna treng mykje omsorg, kos og tryggleik. Dei har ei større trong for vaksenkontakt og dei vaksne nyttar mykje tid på golvet i lag med barna. Små born har behov for å oppleve tryggleik. Difor står dette i fokus den fyrste perioden i barnehagen. For at små born skal bli kjende og etablera relasjonar så treng dei rutinar og at rom og tid er organisert slik at dettet kan skje. Barna treng å oppleve tilhøyrslse og tryggleik til å leike, utforska og læra. Gjennom sansing og kroppsleg aktivitet viser barna at dei gler seg over samspelet med andre. Difor er det viktig at personalet er til stades , brukar spegling, ord, mimikk og gestar saman med barna og møter barna på deira nivå. Barna skal få oppleve fellesskap, spaning og undring. Dei vaksne skal støtta kvart barn si individuelle utvikling, språkleg, sosialt og motorisk. Dei vaksne skal leggja til rette for gode samspel mellom borna og utvikling av venskap. Vi bruker konkretar, enkle bøker, set ord på ting, gjentaking, musikk og dans. Smågrupper, sanse- og røyrslleik. Dei vaksne gjer barna ein byrjande introduksjon av ulike digitale verktøy som enkel koding og programmering med blueboot, lese bøker med dokument -kamera, og studera småkryp o.l. på nettbrett.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

Barn i 3-4-årsalderen har behov for tryggleik og nærleik til dei vaksne, samstundes som dei stadig prøvar seg fram meir på eiga hand. Dei har eit stort behov for å bestemma sjølve og eit sterkt ønskje om å påverka eigen kvardag. Samstundes har dei trong for å ha trygge, gode vaksne i nærleiken som kan trø støttande til når ting vert vanskeleg. I denne alderen kjem trongen til å leikesloss og boltra seg grovmotorisk, og her er det særst viktig å ha dei vaksne i nærleiken. Vi er tydelege i kommunikasjonen vår med barna, og set klare reglar og grenser slik at dei skal få trygge rammer kring utforskinga si.

Dei mellomste barna vil bestemma og klara meir sjølv. Dei byrjar å gå frå å leika parallellleik til byrjande rolleleik. Dei vel meir kven dei vil leika med. Dei er meir sjølvstende og vil klara å velja og styra leiken saman med andre barn. Dei har behov for eit godt og vekslende språkmiljø. Barna er utforskande og har ein stor vitetrong. Dei har behov for å røra på seg og oppleve meistring med heile kroppen.

Aktivitetar for å få dette til:

- Vi går tur kvar veke i nærområda og i skogen, med leik, røysle og forskarverksemd
- Vi har leikesoner med ulike leiker/ materialer. Der øver vi på å vera i sonen og leika over tid
- vi skal ha god tid til å prøva sjølv, og vaksne støttar og oppmodar til mest mogeleg meistring
- Vi les høgt, nyttar bøker, song og musikk, rim og regler, eventyr
- Vi nyttar konkrete og teikn-til-tale

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

Dei eldste barna i barnehagen skal få kjenne på at dei byrjar å verta «store». Dei skal få kjenna på at dei er eldst, og at andre barn ser opp til dei. Dei skal få visa seg som gode rollemodellar for dei yngre barna, og visa litt ekstra omsorg. Gjennom heile barnehagetida har vi fokus på at barna skal bli sjølvstendige, i sitt eige tempo, og i tråd med eiga utvikling.

Det siste året før skolestart ser vi at mange kan mykje, og at at dei fleste kan få til det meste! Det gjev god meistringskjensle, og vi er ulike og kan til saman utretta mykje.

Gjennom meningsfylte og spanande prosjektarbeid skal skulespirene få eit fantastisk siste år i barnehagen. Dei skal få dei beste føresetnadane for livslang læring og oppleve samanheng i overgangen mellom barnehage og skule . I prosjekter jobbar vi med ulike fagområde frå rammeplanen. Prosjektarbeid handlar om å undersøkje, utforska og undra seg saman rundt eit tema. Vi går i dybden på temaet, og prosjektet er igangsett på grunnlag av barna sine innspel, interesser og behov. Barna deltek aktivt i heile prosessen, og vi tek barna sin medverknad på alvor. Barna øver opp bl.a. sjølvstende, og viktige sosiale-og språklege ferdigheiter. Dei gjer seg klare til skulestart bl.a. ved å vera med å ta avgjerdsler om påkledning etter vêr, og dei øver på turtaking og uthald, vert kjend med tal og bokstavar, får setja ord på tankar og kjensler og øver på konfliktløysing. Ved bruk av digitale verktøy som nettbrett og digitalt mikroskop, utforskar og undrar vi oss over ulike overflater og mønster vi har sett som hud, blad og insekter.

Leiken er den viktigaste aktiviteten for førskulebarnet. Vi vernar om leiken for dei eldste i barnehagen.

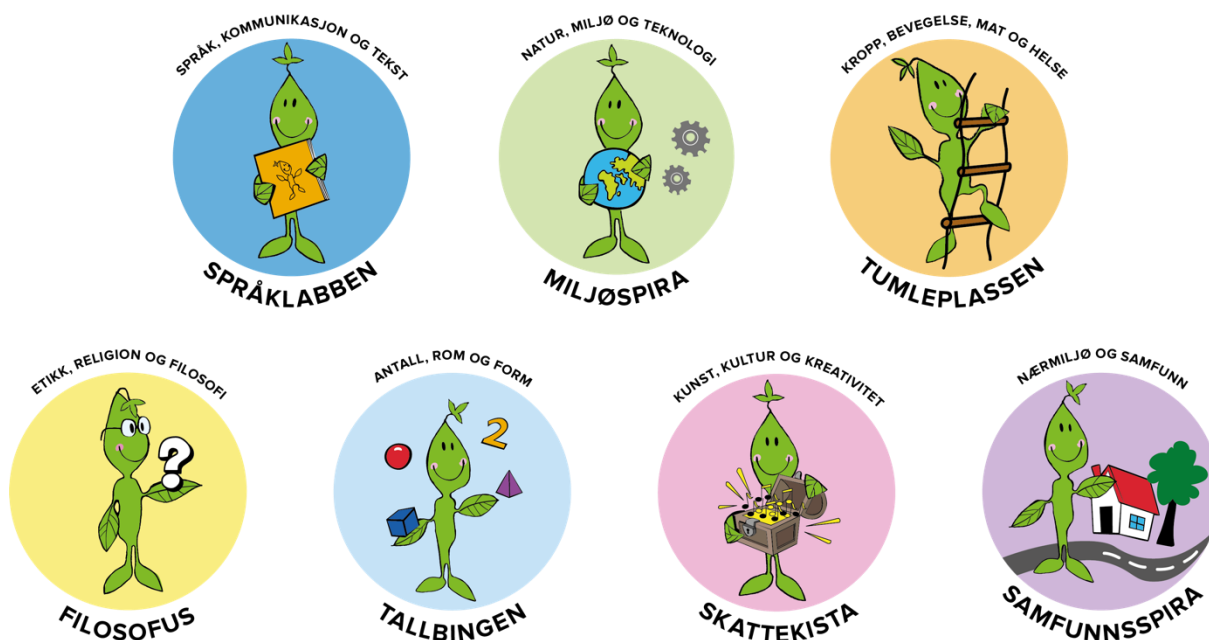

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Vi skal tilby alle barn i Espira Marthahaugen eit rikt og variert språkmiljø

- fordi gode språklege ferdigheiter er avgjerande for livsmeistring, både sosialt, kognitivt og emosjonelt
- ved å ha fokus på korleis me nyttar språke til alle situasjonar
- ved å ha mykje planlagte og spontane språkleiker
- ved å nytte rim og rytme i språkstimuleringa

- ved å ha mykje høgtlesing, forteljingar, og samtale med barna kring desse
- ved å ha mange bøker tilgjengeleg, nytte internett for å finne ut av ting i lag, samtale kring dette.
- ved å nytte måltidssituasjonar til å ha gode samtalar, øve på ord og omgrep, osv.
- Me får bøker frå bokbussen som brukas saman med barna.

Alle barn i Espira skal få oppleve undring, utforsking og nysgjerrigheit knytt til realfag

- fordi tidleg og god erfaring med realfag påverkar den generelle kognitive utviklinga og læring innanfor andre fagområde
- gjennom å ha ofte forsøk og aktivitetar
- ved å nytte teljing, sortering og kategoriseringsom ein naturleg del av kvardagen.
- Me kobler realfag i kvardagslege aktivitetar og eksperimenter.

I Espira skal alle barn møte gode og utfordrande rørslemiljø både ute og inne

- Alle grupper/avdelingar har faste tur dagar der me nyttar dei flotte turområda me har rundt oss.
- Me legg til rette for allsidig bruk av kroppen gjennom heile barnehagedagen.
- Me er mykje ute, og nyttar det store uteområde vårt med ulent terreng som legg til rette for aktivitet og bevegelse.
- Me sørger for at alle barn får delta i aktivitet og me tilpasser til barna sine ferdigheiter. Alle barna skal oppleve bevegelsesglede og mestringsfølelse.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2022/2023

i Espira Marthahaugen er språk, realfag og rørsle. Som felles tema dette året har me valgt Meg og plasten, og vil knyte hovedsatsingane i lag med arbeidet med tema.

HAUST			VINTER				VÅR			SOMMAR	
- Tilvenning og relasjonsarbeid - Haust - Venskap - Brannvernveke - FN dag - Foreldremøter og foreldresamtale - Utvikle leikemiljø - Markering av Verdsdag for psykisk helse ·Barnas framtid- Berekraftig utvikling - Barns medverknad - Realfag			- Vinter, snø og is - Realfag, markering av verdas vitenskapsdag - Foreldresamtalar - Juletradisjonar og aktivitetar - Espiradagen - markering av barnehagens bursdag				- Vårtegn - Ta vare på naturen - Realfag - Kjensler og venskap - Bærekraft og gjenbruk, vi sår og plantar - Påske - Bevegelsesglede i fokus - Espiraleikene for skulespirene - Overgang Barnehage - Skule - Foreldresamtalar - Markering av Verdens Bokdag - SOS barnebyer/Zimbabwe prosjekt			- Sommar - Leik - Realfag - Sommarfest - Verdens miljødag , fokus på bærekraft - Avslutning for skulespirene - Barnesamtalar	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli
01/8 Nytt barnehageår starter. Velkommen! 15-16/8 To planleggings dagar Vi blir kjend i barnehagen og etablerar dei nye gruppene. Ikkje faste turdagar.	27/9 Den norske Epledagen Uke 38: Brannvernveke	Foreldremøte uke 37, 14 og 15 september 8/10 Verdensdag Psykisk helse 22/10 FN-dagen markeres	4/11 Planleggingdag 8-12/11 Realfagsveke og World science day 10/11 13/11 Farsdag	Adventsamlingar Luciafeiring Nissefest Barnas julefest	14/1 ESPIRA-dagen 28/1 Planleggingsdag	6/2 Samenes nasjonaldag 9/2 Morsdag 13/2 Bollefest(fastelaven) 17/2 Barnehagens bursdag 24/2 Karneval	21/3 Internasjonal dag for lykke/ Bevegelsesglede og Verdens dagen for Downs syndrom (Rocka Sockkorna)	5/4 Onsdag før skjærtorsdag. Barnehagen stenger kl. 12 Påsketradisjonar 21/4- markering Verdas bokdag 22/4	Overgangssamtalar Barnehage-Skule Foreldresamtalar 19/5 Planleggingsdag	3/6 Verdas Miljødag; Markere bærekraft Foreldremøte nye foreldre Skulespirene har avslutning	Sommerfest i regi av FAU Skolespira avslutning

